

# A.

## Mødet den 9. Oktbr. 1919.

---

Fraværende: Brøndum og Møller.

1. (J. Nr. 409—1919). Cirkulære af 5. September 1919 fra Indenrigsministeriet angaaende **Oplysninger vedrørende Eftergivelse af Kommuneskatter.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 63—1919). Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende **Anvisning af Statskassens Tilskud til Udgifter til Smør- Mælk- og Flæskeordningen.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 19<sup>24</sup>—1919). Skrivelse fra Indenrigsministeriet vedrørende **Understøttelse til mindre Næringsdrivende.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 19<sup>23</sup>—1919). Skrivelse fra Indenrigsministeriet vedrørende **Understøttelse til Arbejdsløse.**

Toges til Efterretning.

5. Indenrigsministeriets **Approbation paa Købekontrakter** angaaende Marselisborggrunde med

a. (J. Nr. 22<sup>13</sup>—1919). Købmand V. Johansen.

b. (J. Nr. 22<sup>9</sup>—1919). Overværkfører H. M. Hansen.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 374—1919). Meddelelse fra Skoledirektionen om, at **Lærer A. Hjalmar er afskediget fra 1. Oktober 1919.**

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 195—1919). Meddelelse fra Skoledirektionen om **Ansættelse af følgende Lærere og Lærerinder fra 1. Oktober 1919.**

Lærerne Gr. Nielsen, N. P. Larsen, O. Halkier og E. Grønlund.

Lærerinderne K. Andersen-Husby, F. M. Høiriis og H. M. Andersen.

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 442—1919). Cirkulære af 22. September 1919 fra Indenrigsministeriet angaaende **Valg af 3 Medlemmer til den stedlige Administration af Kornloven.**

Hertil valgtes Brøndum, Niels Jensen og Konsul Drescher.

9. (J. Nr. 332—1919). **Meddelelse fra Dansk Politiforbund om Tilbagekaldelse af Politistyrkens Opsigelser.**

Formanden oplyste, at Byraadet havde modtaget Opsigelserne fra den samlede Politistyrke, og de blev derefter tilsendt Politimesteren til Erklæring. Imidlertid kom de ikke tilbage, og Taleren havde nu anmodet om at faa dem tilsendt, men de havde ikke kunnet skaffes til Veje.

N. Joh. Laursen pegede paa, at der anførtes forskellige Grunde for Tilbagekaldelsen, bl. a. at Politiet fra Justitsministeren havde modtaget en Forklaring paa, hvad der skulde forstaas ved Grundløn. Men Taleren vilde gøre opmærksom paa, at denne Forklaring ikke stemte med den, som blev givet af Lønkommissionens Formand og Finansministeren. Det kunde maaske senere faa nogen Betydning, og derfor burde man reservere sig alt fornødent m. H. t. denne Forklaring. Taleren vilde benytte Lejligheden til at sige, at han ikke kunde anerkende Retten til saadanne

Opsigelser eller Strejker fra Politiets Side eller overhovedet af Folk, som var ansatte med fast Løn og Ret til Pension.

Christensen kunde slutte sig til disse Udtalelser angaaende Politiets Grundløn. Hvis Statsministeren havde givet Tilsagn om, at Dyr- tids- og Konjunkturtillæg skulde tillægges Grund- lønnen, kunde det i hvert Fald kun gælde for Statspolitiet; for Staten kunde ikke paalægge Kom- munerne nogen Forpligtelse til at gøre det samme overfor det kommunale Politi.

Formanden var enig med Talerne i disse Betragtninger, men vilde henstille, at man paa nuværende Tidspunkt blot tog Sagen til Efter- retning.

Toges til Efterretning.

10 a. (J. Nr. 35.<sup>6-7</sup> — 1919). **Efterbevilling af Over- skridelser** i Skolevæsenets, Kommunehospitalets og Marselisborg Hospitals Regnskab. — 2. Be- handling.

Mikael Johansen vilde i Tilslutning til sine Udtalelser ved sidste Møde spørge Udvalget, om det var rigtigt, at der paa den ny medicinske Afdeling, som højst kunde rumme 120 Patienter, var ansat 60 Personer til disses Betjening; for det kunde dog næppe være nødvendigt.

Mousten oplyste, at der paa en Afdeling med 25 Senge fandtes 7 til at passe de syge, altsaa ialt 35. Men foruden disse fandtes jo ogsaa Kontor- og Vaskeripersonale m. fl.

P. Petersen havde hørt, at der gik saa mange Karle og drev omkring deroppe, at Rekrea- tionspladserne i Reglen var optaget af dem i Stedet for af Patienterne.

Mousten troede ikke, det var rigtigt. Paa den nævnte Afdeling fandtes 3 Portører, og de

kunde ikke optage saa megen Plads. Alle, som kendte noget til Forholdene paa Kommunehospitalet, maatte indrømme, at Plejepersonalet havde meget at bestille, idet de arbejdede fra Kl. 6 Morgen til Kl. 8 Aften med kun 2 Timers Fritid.

M i k a e l J o h a n s e n vilde anmode Udvalget om at undersøge dette Forhold, særlig paa den medicinske Afdeling, for der klagedes over, at denne var langt dyrere end de øvrige; det havde ogsaa flere Læger udtalt sig om.

F o r m a n d e n bemærkede, at Byraadet jo fik Lejlighed til at komme tilbage til denne Sag under Budgetbehandlingen.

Efterbevilling meddeltes.

10 b. (J. Nr. 3<sup>8</sup>—1919). **Efterbevilling af Overskrivelser i Belysningsvæsenets Regnskab.**

Overgik til 2. Behandling.

11. (J. Nr. 359—1919). **Andragende fra Aarhus Privatbank om Tilladelse til at nedrive Ejendomme Aagade Nr. 35—37—39.**

Huslejenævnet har intet at erindre imod, at disse Beboelseslejligheder nedlægges, naar Banken samtidig fremskaffer et tilsvarende Antal nye Lejligheder.

P. P e t e r s e n spurgte, om det betød, at Banken for Penge kunde faa nogle Familier til at flytte ud af deres Lejligheder og paa den Maade skaffe Lejligheder til de 8 Familier i Bankens Ejendomme, eller om Banken havde skaffet 8 nye Lejligheder. I første Tilfælde vilde der nemlig blive 8 Lejligheder mindre, og saa blev det i det lange Løb Kommunen, der kom til at fremskaffe disse.

S. P e t e r s e n oplyste, at Indstillingen fra Nævnet skulde forstaas saaledes, at Banken skulde

tremskaffe 8 nye Lejligheder, og disse skulde saa tilbydes de 8 Familier, som boede i Ejendommene.

B e c h fandt det upraktisk at forlange, at de 8 nye Lejligheder fortrinsvis skulde tilbydes de gamle Lejere. Naar Banken blot fremskaffede 8 nye Lejligheder, maatte det være tilfredsstillende.

Bevilgedes.

12. (J. Nr. 88—1919). **Andragende fra Aarhus-Randers-Raløvigegnens Elektricitetsforsyning om at maatte benytte en Lejlighed i Østbanetorvet Nr. 9 til Kontorbrug.** (Se Side 18, 95 og 167).

Fra Huslejenævnet forelaa følgende Erklæring.

»Tilbagesendes med Oplysning om, at Nævnet har ændret sin tidligere Afgørelse derhen, at der i Ejendommen indrettes en ny Lejlighed paa eet Værelse med Køkken, Spisekammer, Entré og W. C.«

Bevilgedes.

13. (J. Nr. 437—1919). **Andragende om Tilladelse til at benytte en Lejlighed i Jægergaardsvej Nr. 63 til Forretningslokale.**

Huslejenævnet kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

14. (J. Nr. 368—1919). **Andragende om Tilladelse til at maatte opsiges en Kvistlejlighed i Spanien Nr. 45.**

Fra Huslejenævnet forelaa følgende Erklæring.

»Tilbagesendes med Bemærkning, at Huslejenævnet intet har at erindre mod Sagen.«

F o r m a n d e n oplyste, at Ejeren ifølge Bævrerterloven skulde omdanne sine Restaurationslokaler, og Nævnet anbefalede derfor at give Tilladelsen.

C h r i s t e n s e n havde forstaaet Sagen saaledes, at Nævnet ikke kunde anbefale Andragendet.

Det havde tidligere været fremsendt til Nævnet og blev da ikke anbefalet, og da det nu kom igen, havde Nævnet intet videre at erindre dertil. Forholdet var vistnok saaledes, at Ejeren havde købt en anden Ejendom, hvor der skulde indrettes Restaurationslokaler i Stedet for i den gamle Ejendom. Taleren vilde derfor foreslaa at nægte Andragendet eller ogsaa udsætte Sagen til nærmere Undersøgelse.

Formanden kunde ikke indse, at Nævnets Erklæring kunde opfattes anderledes end som en Anbefaling.

Det vedtoges at sende Sagen tilbage til Huslejenævnet og udbede sig nærmere Forklaring.

15. (J. Nr. 423—1919). **Andragende fra Lodsejere ved Aldersrovejens nordre Del om Vejens Anlæggelse.**

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Udvalget kan anbefale, at Kloakken maa lægges, dog at Grundejerne efter de sædvanlige Regler selv udreder de dermed forbundne Udgifter efter Regning eller som Forskud. Kloakken vil være at udføre ved Vej- og Kloakvæsenets Foranstaltning. Kommunens Bidrag til Kloakken for Vejarealet andrager ca. 1316 Kr.

Udvalget kan ikke anbefale, at Kommunen nu anlægger Kørebanen, hvilket vil medføre en Udgift af ca. 26250 Kr., ligesom man heller ikke kan anbefale, at Kommunen forskudsvis afholder Udgiften ved Anlæg af Fortovene.»

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 402—1919). **Andragende fra Jordemødrene om en Ordning med Hensyn til deres Natkørsel.**

F o r m a n d e n forelagde Andragendet, som gik ud paa, at Jordemødrene ønskede at faa anvist Vognmænd, der vilde tage imod Bestillinger paa Natkørsel. Andragendet havde været iil Erklæring hos Amtslægen og hos Fattigudvalget. Dette havde forhandlet med Vognmandsforeningen og udvirket, at Vognmand M. Jensen, Rosensgade, var gaaet ind paa at tage imod Bestillinger fra Kl. 2 Nat til 7 Morgen.

K j e l d S ø r e n s e n gjorde opmærksom paa, at det ikke gjaldt Befordring til Byens Beboere, men til Nabokommunerne, hvorfor Sagen egentlig var Aarhus Kommune uvedkommende. Hvis der skulde forhandles med Vognmændene, burde disse Sogneraad være med, i hvert Fald hvis det vilde komme til at koste noget.

B r a m m e r fandt, at det var en vigtig Sag, idet det i lang Tid havde været umuligt at faa Befordring fra Kl. 2—7 Nat, og det var en stor Ulempe baade for Jordemødre og Læger. Tidligere havde Vognmændene undskyldt sig for Benzinmangel, men denne Grund forelaa ikke mere. I lang Tid havde man kun kunnet faa Sygehusautomobilen, og det mod en meget høj Betaling. Taleren havde dog nu hørt, at Vognmand Dyhr eventuelt var villig til at stille en Bil til Raadighed om Natten.

C h r i s t e n s e n syntes, at Vognmandsforeningen maatte kunne ordne dette Forhold indenfor deres Organisation, saa at de enedes om, hvem der skulde stille Vogn til Raadighed om Natten. Dette burde Vognmændene føle som en Pligt, navnlig under Hensyn til den Betaling, som de fik for Tiden. Ellers burde man snarest tage Spørgsmaalet om Biltaksterne op til Forhandling, for

disse Takster var vist fastsat i en vanskelig Periode, da Driftsomkostningerne var meget større end nu.

Kjeld Sørensen havde faaet det Indtryk, at det drejede sig om Støtte til denne Sag, ellers kunde Jordemødrene jo lige saa godt selv have forhandlet med Vognmændene. Men hvis dette var Tilfældet, maatte man ogsaa henvende sig til Sogneraadene i Aaby og Viby, da det gjaldt Befordring til Beboerne derude.

Formanden vilde gøre opmærksom paa, at Andragendet ikke indeholdt noget om Støtte, men blot forespurgte, om Byraadet vilde være behjælpeligt med at faa et Sted at henvende sig om Natten.

Vald. Petersen bemærkede, at der fandtes Jordemødre baade i Aaby og Viby, og hvis Beboerne ikke vilde have dem, maatte de selv tage Konsekvenserne deraf. Taleren vilde derfor anbefale at henvise Jordemødrene til Aaby og Viby Sogneraad, for selv om det ikke i første Instans drejede sig om Støtte, kunde det let senere udvikle sig dertil.

Brammer troede, det var en Misforstaaelse, at der skulde være Tale om Hjælp til Betaling af Befordring. Foreningen havde kun bedt Byraadet være sig behjælpelig med at paavirke Vognmandsforeningen til at stille en Vogn til Raadighed.

Formanden fandt det rigtigt, at i hvert Fald een Vognmand maatte være til Tjeneste for Jordemødrene om Natten og kunne tilkaldes pr. Telefon, og dette var jo nu udvirket her. Taleren vilde derfor anbefale at svare Jordemødrene i i Henhold til Fattigudvalgets Indstilling.

Det vedtoges at henvise Jordemødrene til Vognmand M. Jensen, Rosensgade.

17. (J. Nr. 438—1919). **Andragende fra Arbejdernes Andels-Boligforening om Fritagelse for kommunale Ejendomsskatter.**

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa følgende Indstilling:

»Under Hensyn til de betydelige Begunstigelser, som Kommunen allerede har tilstaaet Boligforeningen, kan Udvalget ikke anbefale, at nærværende Andragende imødekommes.«

Indstillingen vedtoges.

18. (J. Nr. 326—1919). **Skrivelse fra A/S »Fotorama« vedrørende Omlægning af Kloakken i Sønderalle.** (Se Side 226).

Fra A/S Fotorama forelaa Andragende om at blive fri for den fremtidige Vedligeholdelse af Kloakken.

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Udvalget kan anbefale, at Byraadet frafalder Kravet om, at der tinglyses Deklaration paa A/S Fotoramas Ejendom vedrørende Ren- og Vedligeholdelsen af den Strækning af Kloakken i Sønderalle, der skal sænkes af Hensyn til Afløbet fra Selskabets nye Ejendom, idet Kloakken vil blive benyttet af flere andre Ejendomme.«

Toges til Efterretning.

19. (J. Nr. 435—1919). Indstilling fra Alderdomsudvalget om **Forhøjelse af Ugepengene for Beboerne i »De gamles Hjem«.**

Olesen forelagde Indstillingen. Da Hjemmet oprettedes, fik Beboerne 35 Øre ugentlig til forskellige Smaaafornødenheder, og det nøjedes de med til 1916, da Beløbet forhøjedes til 50 Øre. Nu havde Beboerne paa Grund af yderligere Prisstigning søgt om en Forhøjelse, og Udvalget anbefalede enstemmig at forhøje Beløbet til 75 Øre

pr. Uge. Taleren vilde bede Byraadet slutte sig hertil og indgaa med et Andragende til Ministeriet om Tilladelse til den nævnte Forhøjelse.

Indstillingen vedtoges.

50. **Andragende om Dispensation fra Bygningslovens § 21** for følgende Ejendomme:

- a. (J. Nr. 2<sup>336</sup>—1919). Store Torv Nr. 5.
- b. (J. Nr. 2<sup>337</sup>—1919) Østbanetorvet Nr. 9.
- c. (J. Nr. 2<sup>338</sup>—1919). Frederiksallé Nr. 59.

Anbefaledes.

Udenfor Dagsordenen spurgte

21. Salling, om det var rigtigt, at Malerarbejdet ved Havnens nye Administrationsbygning var overgivet til den kommunale Maler, skønt der forelaa 30—40 Tilbud fra Malermestre.

Formanden svarede, at der kun var afhentet 9 Beskrivelser over Arbejdet og indgivet 22 Tilbud, men Udvalget fandt dem for dyre og havde enstemmig vedtaget at kassere dem, hvorefter Ingeniøren fik Bemyndigelse til at henvende sig til den kommunale Maler.

---